

Gdańsk, dnia 20 stycznia 2022 r.

Recenzja
osiągnięć naukowych oraz aktywności naukowej
dra Michała Bilińskiego
jako osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego

I. Podstawa prawna i cel recenzji

Podstawą prawną przygotowania recenzji dorobku habilitacyjnego są przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 478. Z przepisów tych (art. 219) wynika, że:

„1. Stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
 - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
 - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowym lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania

artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub

c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;

3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.”

Mając na względzie przedłożony przez Doktora Michała Bilińskiego wykaz publikacji naukowych i opis innych dokonań naukowych oraz po zapoznaniu się z treścią owych publikacji należy przyjąć, że przedmiotem niniejszej oceny powinna być przede wszystkim monografia naukowa spełniająca wymóg dotyczący jej publikacji (art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. a), a także inne osiągnięcia naukowe pod postacią monografii z udziałem autorskim Habilitanta oraz artykułów opublikowanych w czasopismach naukowych.

Nie wyklucza to także, jak sądzę, możliwości poddania ocenie także innych osiągnięć i dokonań naukowych Habilitanta, takich jak, w szczególności: udziału w redakcjach naukowych monografii, referatów wygłoszonych na konferencjach naukowych, uczestnictwa w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowane ze środków pozyskanych w drodze konkursów, czy wreszcie współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym. Osiągnięcia i dokonania Habilitanta w powyższym zakresie należy zakwalifikować w znacznej mierze do istotnej aktywności naukowej, o której mowa w art. 219 ust. 1 pkt 3 wskazanej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Nie bez znaczenia jest również dorobek dydaktyczny i popularyzatorski Habilitanta oraz Jego prace sporządzone na potrzeby praktyki zawodowej. Osiągnięcia w tym zakresie stanowią niejednokrotnie podłoże dla dokonań *stricte* naukowych Dra Michała Bilińskiego.

Celem niniejszej recenzji jest dokonanie oceny osiągnięć naukowych dra Michała Bilińskiego uzyskanych po otrzymaniu stopnia doktora i ustalenie, czy

stanowią one znaczny Jego wkład w rozwój nauk prawnych oraz, czy wymieniony wykazuje się istotną aktywnością naukową.

II. Ocena monografii habilitacyjnej

Przedłożona do oceny rozprawa o charakterze monograficznym („*Sport elektroniczny. Charakter prawny*”, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2021, ss. 277) stanowi znaczący wkład jej Autora w rozwój nauki prawa. Jest to dzieło w dużym stopniu oryginalne i dotyczące materii nie omawianej dotąd tak szeroko i kompleksowo w literaturze. Jest to także opracowanie stojące na bardzo wysokim poziomie merytorycznym i warsztatowym. Temat badawczy został przez Autora dobrany trafnie. Tytuł pracy temat ten w pełni odzwierciedla i wskazuje na tezy badawcze rozprawy.

Habilitant podjął się zbadania, czy sport elektroniczny jest zjawiskiem, instytucją, zespołem czynności, zbiorem cech lub części składowych odpowiadających swym charakterem sportowi w ujęciu ustawy o sporcie, czy może jest to rynek gier elektronicznych, a w jego ramach uczestnictwo we wszelkiego rodzaju rozgrywkach w środowisku wirtualnym. Badaniem przeprowadzonym przez Habilitanta objęte zostały nadto sfery relacji pomiędzy tym, co można określić mianem sportu elektronicznego a działalnością gospodarczą, w tym działalnością noszącą znamiona hazardu.

Praca ma prawidłową konstrukcję i układ treści, jest bardzo przejrzysta i zrozumiała, wywody są logiczne i odpowiadające przyjętym we Wstępie założeniom. Praca jest zasadniczo kompletna i w sposób kompleksowy poświęcona jest analizie problemu charakteru prawnego e-sportu. Konstatacja taka nie wyklucza wszakże możliwości zgłoszenia w tym zakresie uwag o charakterze polemicznym wobec wywodów Autora pracy, a nawet spostrzeżeń o wymowie krytycznej.

W rozdziale pierwszym rozprawy (s. 11-42) na plan pierwszy wybija się problem pojęcia i istoty sportu oraz zestawienia sportu w ujęciu klasycznym ze zjawiskiem przyrównanym do sportu, a będącym wg ustawy o sporcie współzawodnictwem opartym „na aktywności intelektualnej, którego celem jest osiągnięcie wyniku sportowego”. Zestawienie takie powinno skłaniać do wykazania, czym jest wspomniane współzawodnictwo, do czego sprowadza się aktywność intelektualna oraz jak rozumieć cel owego współzawodnictwa, a więc wynik sportowy. Odczuwam tu pewien niedosyt, gdy chodzi o odpowiedź na powyższe pytania, ponieważ brak jest w pracy interpretacji określenia „wynik sportowy”, a także odniesienia się do treści art. 2 ust. 3 ustawy o sporcie, w którym ustawodawca kwalifikuje wszelkie postacie sportu do kultury fizycznej, a tym samym wskazuje na fizyczność sportu, co z przyczyn oczywistych nie może odnosić się do aktywności i współzawodnictwa intelektualnego.

Zauważam jednocześnie, że Autor monografii w pełni zasadnie zaznacza, że e-sport nie wpisuje się w ramy organizacyjne, korporacyjne i finansowe wyznaczone ustawą o sporcie. Powinien on podlegać zatem innym regulacjom prawnym w tym zakresie, a prawodawca ramy takie powinien określić uwzględniając specyfikę sportu elektronicznego. Także prawidłowo Habilitant w rozdziale pierwszym wskazuje na grę komputerową i tzw. *Gaming* oraz ich cechy charakterystyczne, co pozwala mu w ostateczności na określenie pojęcia, istoty i konstrukcji e-sportu.

Rozdział pierwszy i zawarte w nim treści stanowią odpowiedni punkt wyjścia dla podjęcia rozważań w kolejnych rozdziałach, odnoszących się do umiejscowienia e-sportu w systemie prawa i skonstruowania jego modelu.

W rozdziale drugim monografii (s. 43-114) Habilitant stara się, w moim przekonaniu w sposób właściwy, choć przystosowując się do narracji ukształtowanej przez prawodawcę, umiejscowić sport elektroniczny w obszarze regulacji prawnej ustawy o sporcie. Jest to zabieg o tyle uzasadniony, co zarazem trudny, a to z uwagi na konieczność poszanowania ustawowych rozwiązań oraz

odmienności obydwu zjawisk: sportu („klasycznego”) i e-sportu, w tym zróżnicowanego ich charakteru prawnego. Pozwala to jednak na sformułowanie kolejnych spostrzeżeń w odniesieniu do cech szczególnych e-sportu, a zarazem poszerzenie sfery charakterystyki prawnej tego zjawiska.

Dobrze się stało, że uwagi Autora monografii zmierzają w tym rozdziale ku konkluzji, zgodnie z którą e-sport został „wtłoczony” w ramy prawne ustawy o sporcie i w wyznaczone przez nią schematy organizacyjne. Być może celowe byłoby jednocześnie wskazanie z jakimi konstrukcjami prawnymi w tym zakresie należałoby łączyć e-sport i czy możliwe byłoby wyprowadzenie e-sportu z obszaru prawa sportowego biorąc pod uwagę, że w obszarze jego organizacji celowe jest uwzględnianie konstytucyjnych zasad wolności działalności gospodarczej i swobody zrzeszania się.

Należy zgodzić się zatem ze stanowiskiem Autora, zgodnie z którym łączy e-sport z grami losowymi, poszukując zarazem wspólnej płaszczyzny dla dokonania porównania obydwu zjawisk. Znajduje to odzwierciedlenie w treści rozdziału trzeciego pracy (s.115-160), w którym dodatkowo podjęty został wątek wolności podejmowania działalności gospodarczej w zakresie e-sportu. Nie negując zasadności rozważań na ten temat, poddaję jednak w wątpliwość umieszczenie ich w rozdziale trzecim, ponieważ bardziej naturalne byłoby omawianie tych zagadnień w ramach rozdziału piątego odnoszącego się zasadniczo do działalności zarobkowej, w tym gospodarczej w zakresie przedmiotowym i funkcjonalnym sportu elektronicznego.

Kolejne, dwa ostatnie rozdziały monografii poświęcone zostały odpowiednio problematyce prawa autorskiego (rozd. IV) i działalności zarobkowej (w tym gospodarczej). Gdy chodzi o odniesienie do prawa autorskiego jest to w pełni zasadne, ponieważ sport elektroniczny oparty jest w szczególności na współzawodnictwie i aktywności intelektualnej, która to możliwa jest na kanwie utworu (utworów) w rozumieniu ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Dywagacje związane ze sportem

elektronicznym widzianym w perspektywie prawa autorskiego uważam za bardzo trafne i stojące na wysokim poziomie merytorycznym.

Natomiast odnośnie rozdziału V monografii wyrażam pogląd, że treści tam zawarte mają dużą wartość użyteczną, praktyczną. Nie jest zresztą możliwe, by nie zostały dostrzeżone poszczególne kwestie związane z zarobkowym i gospodarczym charakterem aktywności różnych podmiotów sportu elektronicznego, a w szczególności osób fizycznych i organizacji e-sportowych. Analiza tej aktywności, określenie jej istoty, celu i wykorzystywanych instrumentów powinna pozwolić na rozpoznanie stopnia komercji i określenia pozycji prawnej podmiotów e-sportu. Analiz ta powinna nadto wskazywać na związki e-sportu z działalnością gospodarczą. W tym zakresie jednak rozważania Habilitanta nie dostarczają mi pełnej satysfakcji, ponieważ są zbyt skromne w kontekście materiału normatywnego ze sfery prawa działalności gospodarczej. Niepotrzebnie, moim zdaniem, Autor pracy odniósł się do kwestii zdolności do czynności prawnych małoletniego, ta bowiem znajduje swoje właściwe odzwierciedlenie w regulacjach cywilnoprawnych, natomiast możliwość występowania małoletniego w obrocie gospodarczym powinna, w moim przekonaniu, uwzględniać bezpieczeństwo tego obrotu widziane w kontekście braku wskazanej zdolności. Wybór jednej z dwóch koncepcji doktrynalnych odnoszących się do działalności gospodarczej osób fizycznych nie został przez Autora monografii wsparty jakimikolwiek racjami merytorycznymi.

Oдноśnie sformułowanych przez Habilitanta tez badawczych o charakterze konstrukcyjnym stwierdzam ich poprawność i trafność. Tezom tym Habilitant nadał właściwą rangę przystającą do rangi problemów badawczych nakreślonych i wytyczonych w obszarach przedmiotowych, funkcjonalnych, organizacyjnych i podmiotowych sportu elektronicznego. Stanowią one punkt wyjścia, a zarazem podwalinę dla znajdowania, systematyzowania i odpowiedniego odnoszenia argumentacji do poszczególnych problemów, a jednocześnie inspirację i wytyczną kierunkową dla formułowania wniosków. W pełni zgadzam się zatem

z tezą, że brak jest uzasadnienia dla umiejscawiania działalności z zakresu sportu elektronicznego w obrębie interwencjonistycznego modelu regulacji sportu opartego na rozwiązaniach (konstrukcjach) ustawy o sporcie. Aprobuję także stwierdzenie (tezę), że pewna część usług z zakresu e-sportu ma charakter hazardowy, co powinno skutkować objęcie tych usług regulacją prawa hazardowego. Potwierdzam również zasadność tezy, zgodnie z którą współzawodnictwo i aktywność intelektualna ze sfery sportu elektronicznego wykazując związek z normami prawa autorskiego wywiera decydujący wpływ na organizację (struktury) tego sportu.

Niejako na marginesie pozwalam sobie zauważyć, że powyżej wskazane poglądy cechuje dość spora ogólnikowość, która jednak niwelowana jest większą szczegółowością argumentacji. Odnoszę także wrażenie, że Habilitant formułując poszczególne tezy, i to nie tylko te powyżej wskazane, wykazuje się *sui generis* ostrożnością i powściągliwością. Dotyczy to w szczególności twierdzeń poświęconych rozbieżnościom pomiędzy sportem (w ujęciu klasycznym) a sportem elektronicznym. Być może warto by było pokusić się na nieco większy radykalizm choćby w kontekście twierdzenia Habilitanta w sprawie „wtłoczenia” e-sportu w ramy prawne ustawy o sporcie.

W perspektywie tez badawczych monografii i przedłożonej argumentacji potwierdzającej ich zasadność trzeba zauważyć także prawidłowość wyciągniętych wniosków. Dotyczy to w szczególności tych, które odnoszą się do charakteru prawnego e-sportu i jego związków ze sferami pokrewnymi, a także tych, które podkreślają specyficzne, oryginalne, nietypowe cechy e-sportu, składające się w efekcie na konstrukcję modelową tego sportu. Celne i zasadne są także sformułowane przez Habilitanta wnioski *de lege ferenda*.

Powyższe stwierdzenia, nawet jeśli mają charakter krytyczny lub polemiczny, nie wpływają na bardzo pozytywny, w moim przekonaniu, odbiór pracy Habilitanta i takąż jej ocenę, a to z uwagi na okoliczność, iż wykazuje się ona całym szeregiem pozytywnych walorów. Wskazać przeto trzeba, że jest ona

dziełem odpowiednio lecz nie nadmiernie obszernym, w ramach którego podniesione zostały najistotniejsze, zarówno z teoretycznego, jak i praktycznego punktu widzenia, problemy związane z charakterem prawnym e-sportu. Struktura rozprawy jest prawidłowa, jako że uwzględnione zostały i właściwie uszeregowane wszystkie podstawowe kwestie składające się na dany temat. Recenzowana monografia wykazuje się nowatorskim charakterem z uwagi na treść, zakres i przedmiot rozważań, jej Autor postrzega podnoszone kwestie w kontekście dogmatyki prawa zarówno publicznego, jak i prywatnego, ale także przy wykorzystaniu kategorii z zakresu nauk ekonomicznych, społecznych, organizacji i zarządzania oraz nauk administracyjnych.

Zarówno prowadzony w pracy wywód merytoryczny jak i przyjęty układ i kolejność omawianych zagadnień cechuje metodologiczna prawidłowość. Autor posługuje się przede wszystkim metodą analizy prawnodogmatycznej, nie brak jednak w pracy uwag prawnoporównawczych i o charakterze empirycznym.

Charakterystyczna dla poszczególnych fragmentów dysertacji jest wielowątkowość wyводу, dbałość o „wyczerpanie” tematów podnoszonych w pracy, prawidłowe formułowanie tez, prezentacja wspierających je argumentów i trafne wyciąganie odpowiednich wniosków, w tym wniosków *de lege lata* i *de lege ferenda*.

Pozytywnie oceniam efekt pracy Habilitanta w zakresie wytyczenia przez Niego zakresu i przedmiotu rozważań, rozwiązywania sygnalizowanych w treści rozprawy problemów badawczych i zrealizowania zamiaru badawczego. Uwzględnia On w rozprawie badaną problematykę w całej jej złożoności merytorycznej.

Monografia oparta została na wielu tekstach źródłowych. Warto także zauważyć, że Autor recenzowanej monografii umiejętnie przytoczył, zacytował i skomentował poglądy doktryny. Własne stanowisko wsparł argumentami zawartymi w obszernym zestawie literatury, w tym bogatej i zróżnicowanej

tematycznie literaturze zagranicznej. W sposób właściwy Habilitant skorzystał także z obszernego zestawu orzeczeń.

Warto zwrócić uwagę na liczne przypisy do tekstu monografii. Mają one zarówno charakter formalny, a więc służą wskazywaniu źródeł podawanych informacji o aktach prawnych, orzeczeniach i literaturze, jak i merytoryczny, czyli wykorzystywane są dla prezentacji różnego rodzaju poglądów.

Reasumując stwierdzam, iż recenzowana monografia jest znaczącym wkładem w rozwój nauki prawa publicznego, w tym zwłaszcza w rozwój nauk prawnych, w tym prawa administracyjnego, sportowego, autorskiego, a także prawa działalności gospodarczej. Dzieło Habilitanta osiągnęło rangę dysertacji habilitacyjnej i stanowi przesłankę nadania Autorowi stopnia doktora habilitowanego.

III. Ocena pozostałych publikacji naukowych

Dorobek naukowy Doktora Michała Bilińskiego obejmuje, oprócz wskazanej wyżej publikacji – monografii habilitacyjnej, 29 publikacji naukowych. Zauważyć należy przy tym, że do dorobku tego zaliczyć należy także 54 hasła do 4 leksykonów, redakcje i współredakcje naukowe 4 prac zbiorowych. Wśród wskazanych publikacji Doktora M. Bilińskiego wyróżnić należy 3 monografie naukowe (oprócz głównego osiągnięcia naukowego), które powstały (każda z nich) przy współpracy z dwoma innymi autorami.

Prace naukowe Habilitanta dotyczą zagadnień mieszczących się przedmiotowo w zakresie publicznego prawa gospodarczego, prawa sportowego oraz prawa samorządu terytorialnego. Habilitant – stosownie do swoich zainteresowań naukowych – podjął się kompleksowego opracowania kilku merytorycznie wyodrębnionych problemów, co daje się zauważyć przede wszystkim w obszarze normatywnym publicznego prawa gospodarczego. Wśród tych problemów należy wskazać w pierwszej kolejności na: konstytucyjne

podstawy działalności gospodarczej, usługi turystyczne i działalność gospodarczą w zakresie urządzania gier hazardowych.

Szczególną rolę w dorobku Doktora Michała Bilińskiego odgrywają efekty Jego badań naukowych z zakresu prawa sportowego. Zostały one zainicjowane na etapie przygotowywania pracy doktorskiej („Państwo a sport. Węzłowe zagadnienia prawne”) obronionej w 2011 r., a następnie kontynuowane (we współpracy z przedstawicielami różnych ośrodków naukowych), czego rezultatem stał się udział Habilitanta w monografii „Prawo sportowe” pod red. M. Leciaka, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2018, stanowiącej jedno z pierwszych, kompleksowych opracowań naukowych poświęconych prawu sportowemu. W ramach tej publikacji Doktor Michał Biliński jest autorem dwunastu jednostek redakcyjnych poświęconych problematyce tzw. rynku sportowego. Wśród innych publikacji związanych ze wskazaną problematyką badawczą wskazać należy również na „Leksykon prawa sportowego” pod red. M. Leciaka, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2017, w którym Habilitant jest autorem 9 haseł oraz na publikację zbiorową pt. „E-sport. Aspekty prawne” pod red. Ł. Klimczyka i M. Leciaka, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2020, gdzie jest autorem rozdziału I. W 2018 r. Doktor Michał Biliński podjął współpracę z ośrodkiem gdańskim w ramach projektu naukowego pt. „Arbitraż sportowy” (Grant z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego). Efektem tej współpracy stało się wydanie monografii trójautorskiej pt. „Arbitraż sportowy” (M. Biliński, M. Jaś-Nowopolska, O. Zinkiewicz, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2019), stanowiącej oryginalne opracowanie omawiające w sposób kompleksowy problematykę alternatywnych form rozstrzygania sporów w obszarze sportu. Także wynikiem współpracy z innymi badaczami są dwie monografie, jedna pod reakcją Dra Michała Bilińskiego („Prawne aspekty funkcjonowania federacji sportowych”, Kraków 2014), druga z Jego współredakcją (P. Dobosz, M. Biliński, W. Górny, A. Mazur, M. Hadel, A. Kozień, „Problemy ochrony prawnej

sportowego dziedzictwa kulturowego i mechanizmy prawa sportowego”, Kraków 2018).

We wskazanym obszarze badań naukowych znajduje się oczywiście monografia będącą podstawą postępowania habilitacyjnego, a w merytorycznym związku z prawem sportowym pozostaje grant finansowany przez Narodowe Centrum Nauki pt. „Prawne aspekty działalności z zakresu e-sportu”, który Habilitant uzyskał w 2020 r.

Łącznie dorobek naukowy Habilitanta poświęcony zagadnieniom prawa sportowego obejmuje jedną monografię autorską, jedną monografię trójautorską, piętnaście innych publikacji naukowych oraz trzydzieści trzy hasła zamieszczone w trzech opracowaniach encyklopedycznych. Jest On także kierownikiem oraz wykonawcą dwóch grantów naukowych, które pozostają w merytorycznym związku ze wskazanym obszarem aktywności naukowej.

Habilitant zostałem także zaproszony do wygłoszenia jednego z czterech wykładów podsumowujących dorobek prof. Andrzeja Szwarca oraz jubileusz XXX-lecia Polskiego Towarzystwa Prawa Sportowego (wykład pt. „Prawo sportowe w aktywności naukowo - badawczej oraz kształceniu prawniczym”) w ramach Międzynarodowej Konferencji Naukowej zorganizowanej w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Koordynował On nadto prace nad jednym z bloków tematycznych dla powstającego tomu „Prawo sportowe” do zbiorów Wielkiej Encyklopedii Prawa pod redakcją A. Szwarca oraz E. Krześniaka.

Gdy chodzi o pozostałe, wskazane wyżej cykle badawcze i publikacyjne Habilitanta (z zakresu publicznego prawa gospodarczego i prawa samorządu terytorialnego) potwierdzam, że mieszczą się w ich ramach prace i dokonania podane w Autoreferacie i zarazem wskazuję na wysoką jakość tych prac i dokonań, tak z materialnego, jak i formalnego punktu widzenia. Wyróżniam przy tym obszar aktywności Habilitanta mieszczący się w ramach publicznego prawa gospodarczego, ale poświęcony wykonywaniu zawodów regulowanych, w tym

zawodów zaufania publicznego. Prace i badania Habilitanta przeprowadzane były bowiem niemal w całości we współpracy z innymi podmiotami niż macierzysta Uczelnia, w tym z Wydziałem Prawa Uniwersytetu Masaryka w Brnie, Uniwersytetem Justusa Liebiga w Giessen oraz Izbami Adwokackimi w Gdańsku i w Giessen i zaowocowały efektami o charakterze teoretycznym i praktycznym.

W nawiązaniu do powyższego warto dodatkowo nadmienić, że Habilitant uczestniczył w realizacji innych jeszcze projektów naukowych we współpracy z uczelniami i podmiotami spoza Uniwersytetu Jagiellońskiego. Należy tu wskazać w szczególności na międzynarodowy grant naukowy pt. „Wolność działalności gospodarczej w polskiej i niemieckiej kulturze prawnej – perspektywa komparatystyczna. *Wirtschaftliche Tätigkeiten in der polnischen und deutschen Rechtskultur - Eine Rechtsvergleichende Perspektive*”, sfinansowany ze środków Polsko-Niemieckiej Fundacja na rzecz Nauki realizowany w 2020 r. Efektem projektu jest monografia pt. Wolność działalności gospodarczej w polskiej i niemieckiej kulturze prawnej. Perspektywa komparatystyczna. *Freiheit der wirtschaftlichen Tätigkeiten in der polnischen und deutschen Rechtskultur - Eine Rechtsvergleichende Perspektive*, pod wspólną redakcją M. Bilińskiego, M. Jaś-Nowopolskiej i E. Przeszło (Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2021).

Habilitant był nadto wykonawcą krajowych grantów, w tym projektu badawczego pt. „Nadzór i kontrola nad podmiotami tworzonymi przez jednostki samorządu terytorialnego”. W efekcie jego realizacji opracowana została i opublikowana monografia pt. „Nadzór i kontrola zamówień i koncesji in-house”, której autorami są P. Nowicki, E. Przeszło i H. Wolska, (Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2020), jak również; monografia pt. „Kontrola oraz nadzór dotyczący realizacji zadań z zakresu gospodarki komunalnej autorstwa M. Bilińskiego, W. Goneta i H. Wolskiej (Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2020).

Wymienić należy nadto udział Habilitanta w realizowanym projekcie naukowym pt. „Gospodarka w synergii prawa gospodarczego, finansowego i prawnej ochrony środowiska”, w ramach którego Habilitant pełni funkcję członka

komitetu naukowego oraz projekcie pt. „Arbitraż sportowy”, którego efektem stała się monografia o takimż tytule, autorstwa M. Bilińskiego, M. Jaś-Nowopolskiej i O. Zinkiewicz (Wydawnictwo C.H.Beck, Warszawa 2019).

Publikacje autorstwa i współautorstwa Dra Michała Bilińskiego, o których mowa powyżej, podnoszą istotne i ważne merytorycznie problemy badawcze. Są one przygotowane bardzo starannie, z odpowiednim rozłożeniem akcentów na poszczególne, zawarte w nich kwestie i z wykorzystaniem dużego zasobu wiedzy Autora. Sformułowane przez Habilitanta tezy oraz wyciągnięte wnioski są w pełni poprawne, przemyślane i oparte na rzetelnych podstawach merytorycznych.

IV. Ocena innych osiągnięć Habilitanta

Jako „inne osiągnięcia” naukowe Habilitanta należy, w moim przekonaniu, potraktować w szczególności Jego udział w konferencjach naukowych, udział w organizacjach naukowych i współpracę z otoczeniem społeczno – gospodarczym.

Habilitant wykazał się aktywnością w obszarze uczestnictwa w konferencjach naukowych. Uczestniczył On czynnie, a więc prezentując referaty w aż 18 konferencjach, a nadto był opiekunem naukowym 9 konferencji. Aktywność ta wskazuje na bardzo cenną, właściwą Habilitantowi, umiejętność publicznego prezentowania własnych koncepcji i poglądów naukowych. Tematy referatów zaprezentowanych przez Doktora Michała Bilińskiego potwierdzają Jego szerokie zainteresowania naukowe i zdolności do podejmowania zagadnień trudnych i kontrowersyjnych w nauce.

Doktor Michał Biliński jest członkiem Polskiego Towarzystwa Badania Gier. Jest także członkiem Rady Naukowej czasopisma „Animus. Prawo zamówień publicznych” i jego recenzentem.

Nadto Habilitant współpracuje z Pomorską Izbą Adwokacką, a w sposób ciągły i długotrwały z Okręgową Izbą Radców Prawnych w Krakowie, na

potrzeby której realizował program edukacji prawnej i przygotował opinie prawne.

V. Wniosek końcowy

Mając na uwadze powyższe stwierdzam, że Doktor Michał Biliński po uzyskaniu stopnia doktora wykazał się osiągnięciami naukowymi, które stanowią znaczny i znaczący wkład w rozwój nauki prawa, w tym prawa administracyjnego, publicznego prawa gospodarczego oraz w szczególności prawa sportowego. Habilitant wykazał się aktywnością naukową, którą należy jednoznacznie ocenić jako istotną. W związku z tym jestem przekonany, iż Doktor Michał Biliński spełnia wymogi stawiane kandydatom ubiegającym się o uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego przez ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 478.

Wnioskuje zatem z pełnym przekonaniem o podjęcie dalszych czynności zmierzających do nadania Doktorowi Michałowi Bilińskiemu stopnia doktora habilitowanego.